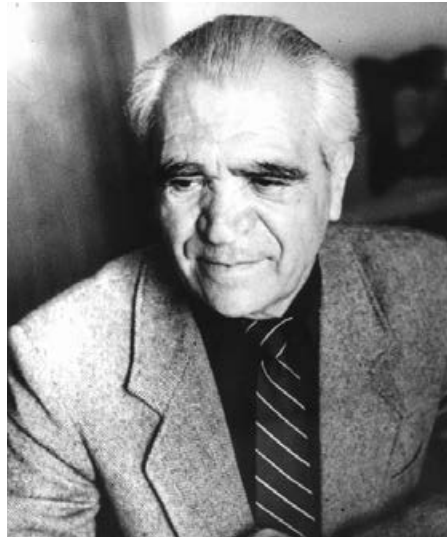

XX əsrin 30-cu illərindən başlayaraq Azərbaycan incəsənət tarixinin araşdırılması, tədqiqi və tədrisi sahəsində bir sıra müsbət addımlar atılmışdır. Azərbaycan sənətsünaslıq məktəbinin yaranması məhz elə bu dövrdən formalaşmağa başlamışdır. Ölkəmizdə bu istiqamətdə incəsənət məktəbləri və ali təhsil müəssisələri yaradılmış, eyni zamanda Azərbaycanlı tələbələr keçmiş sovetlər məkanının qabaqcıl təhsil ocaqlarında ali təhsil almışdılar. Sankt-Peterburqda təhsil almış tanınmış sənətsünas alimlərimizdən Rasim Əfəndiyev, Mürsəl Nəcəfov, Məmmədəğa Tərhanov, Nurəddin Həbibov, Cəmilə Novruzova, Cəmilə Həsənzadə, Ziyadxan Əliyev və başqalarının adlarını bu gün fəxrle qeyd etmək olar. Onlar Azərbaycan sənətsünaslıq məktəbinin layiqli nümayəndələri olublar. Sənətsünaslıq doktoru, professor Nurəddin Davud oğlu Həbibovun isə bu il anadan olmasının 100 illiyidir.

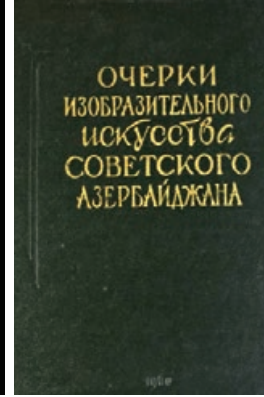
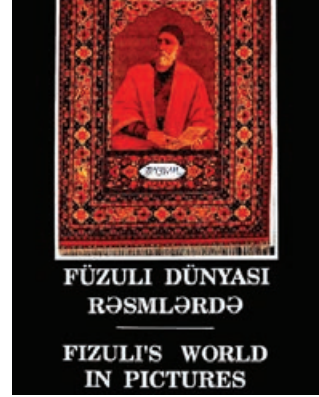
N.Həbibov Azərbaycanın səfali guşələ-rindən olan Qusar rayonunun Hərzə kəndində anadan olmuşdur. O, orta məktəbi və Quba Pedaqoji Texnikumunu bitirdikdən sonra elə orada ilk müəllimlik fəaliyyətinə başlamışdır. Rayonun "Krasnı Qusar" qəzeti redaksiyasının əməkdaşı və məsul katibi olmuşdur. 1942-ci ildə II Dünya müharibəsinə yollan-

mışdır. Kırım və Qafqazda döyüşmüş, 1944-cü ildə Kerç yaxınlığında yaralanmışdır. 1945-ci ildə xəstəxanada müalicə olunduqdan sonra ordudan tərxis edilmişdir. "1-ci dərəcəli Vətən müharibəsi" ordeni, "Hərbi xidmətlərə görə", "Qafqazın müdafiəsinə görə", "Almaniya üzərində qələbəyə görə", "Böyük Vətən müharibəsində Qələbənin 60 illiyi" medalları ilə təltif olunmuşdur.

Nurəddin Həbibov 1945-ci ildə Bakı Dövlət Univeritetinin Filologiya bölməsində sənətsünas ixtisasına qəbul olunmuş, 1947-ci ildən təyinatla təhsilini Sankt-Peterburq Dövlət Universitetinin Tarix fakültəsinin İncəsənət tarixi şöbəsində davam etdirmişdir. 1951-ci ildə həmin universiteti

Tanınmış sənətsünas alim

fərqlənmə diplomu ilə bitirmişdir. Tələbəlik illərində M. E. Saltikov-Şedrin adına Dövlət Kütləvi Kitabxanasında (indiki Sankt-Peterburq Rusiya Milli Kitabxanası) çalışmışdır.

N.Həbibov təhsilini başa vurduqdan sonra Əzim Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbində pedaqoji fəaliyyətə başlayıb və 1952-ci ildə səmərəli fəaliyyətinə görə onu SSRİ Rəssamlar İttifaqına üzv qəbul ediblər. O, 1952-1955-ci illərdə Azərbaycan SSR üzrə "Sovet incəsənəti" qəzetinin xüsusi müxbiri vəzifəsində fəaliyyət göstərmiş və həmin illərdə Azərbaycan SSR Mədəniyyət Nazirliyinin Təsviri incəsənət şöbəsinin müdiri, sonralar Azər-

baycan KP MK-də təlimatçı vəzifələrində çalışmışdır. Nurəddin Həbibov Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun aspiranturasında oxumuşdur (1953-1956). Ömrünü sənətsünaslıq elminə həsr edən alim Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Memarlıq və İncəsənət İnstitutunda yarıməsrlik müddətdə kiçik, böyük, baş elmi işçi və Təsviri sənət şöbəsinin müdiri vəzifələrində işləmişdir. O, 1957-ci ildə Sankt-Peterburqda "Azərbaycan sovet rəssamlığında tematik rəngkarlığın inkişafı" mövzusunda namizədlik, 1969-cu ildə isə "Azərbaycan sovet rəssamlığı 1917-1967-ci illər" mövzusunda doktorluq (1969) dissertasiyalarını uğurla müdafiə etmişdir.

N.Həbibov tanınmış alim kimi XX əsr Azərbaycan rəssamlıq sənətini əhatəli tədqiq edərək fundamental elmi əhəmiyyət kəsb edən bir çox kitab və monoqrafiyalar nəşr etdirmişdir. Onlardan "Azərbaycan SSR-in təsviri incəsənəti" (1959), "Azərbaycan sovet təsviri incəsənəti öçerkləri" (müştərək, 1960, rus dilində), "Tağı Tağıyev" (1960), "Rəssamlıqdan söhbət" (1961), "Bədii zövq haqqında" (1962), "Azərbaycan sovet rəssamlığı" (1966), "Təsviri sənət haqqında" (1967), "Sadıq Şərifzadə" (1973, rus dilində), "Həsən Haqverdiyev" (1974), "Mikelandelo" (1977), "Azərbaycan sovet rəssamlığı" (1982, rus dilində), "Bəhrüz Kəngərli" (2005), "Əzim Əzimzadə" (2006) həmçinin Rusiyanın nüfuzlu nəşriyyatları tərəfindən rus dilində nəşr olunmuş "Böyükağa Mirzəzadə" (1959), "Nadir Əbdürrəhmanov" (1965), "Mikayıl Abdullayev" (1956, 1969), "Asəf Cəfərov" (1981) "Azərbaycan sovet rəssamlığı" (1986) və başqalarını qeyd etmək olar. Adları qeyd olunan nəşrlər XX əsr Azərbaycan təsviri sənət tarixinin, nəzəriyyəsinin, əsasən də rəssamlıq sənətimizin salnaməsini özündə yaşadır.

N.Həbibov uğurlu pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olmuş, Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbində, indiki Bakı Musiqi Akademiyasında və

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində uzun müddət tələbələrə Azərbaycan və dünya incəsənət tarixindən mühazirələr oxumuşdur. Alimin uzunmüddətli səmərəli pedaqoji fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilərək 1984-cü ildə professor elmi dərəcəsinə layiq görülmüşdür. N.Həbibovun "Rəssamlıqdan söhbət", "Bədii zövq haqqında" və "Təsviri sənət haqqında" adlı kitabları təsviri sənət nəzəriyyəsinin tədrisi sahəsində yazılmış ilk kitablar kimi qəbul oluna bilər.

Sənətsünaslıq doktoru, professor Nurəddin Həbibovun bu il anadan olmasının 100 illiyi tamam olur. O, özünün elmi yaradıcılıq irsində və yetirmiş olduğu sənətsünas mütəxəssislərin yaddaşında əbədi yaşayacaqdır. Fikrimizi Əməkdar incəsənət xadimi, professor Ziyadxan Əliyevin alim haqqında dərc edilmiş məqaləsində yer almış cümlələrlə bitirmək istərdik: "...Elə insanlar var ki, sağlığında ölməzlik qazanır, öləndən sonra yaşamaq hüququ. Bunu, heç şübhəsiz, həmin adamların sağlıqlarında gördükləri işıqlı əməlləri şərtləndirir. Qənaətimizcə, professor Nurəddin Həbibov da belə insanlardandır. Oudur ki, bütün şərəfli ömrünü milli təsviri sənətimizin tədqiqinə və təbliğinə həsr edən Nurəddin Həbibovun bundan sonra da zaman-zaman xatırlanacağına inanılıyır. Buna ilk növbədə onun bizə yadigar qoyub getdiyi zəngin elmi irsi əsas verir..."

Əsəd QULİYEV,
sənətsünas,
Rəssamlar İttifaqının üzvü